

Канд. екон. наук Дон О. Д., Гріщенко Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВПЛИВ БЛОКУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО КОРДОНУ ПОЛЬЩЕЮ НА ГЕОЕКОНОМІЧНУ СТРАТЕГІЮ УКРАЇНИ

На початку 2023 р. можна було вважати, що кон'юнктура на світовому аграрному ринку для України склалася досить позитивно, навіть попри війну. Зерновий коридор ще працював, транзит через країни Європи йшов, а через нестабільну ситуацію, пов'язану з військовими діями українське збіжжя подешевшало та стало більш конкурентоспроможним на європейському ринку. На це відреагувала Єврокомісія та частково заблокувала доступ українським аграріям до ринку ЄС. Як блокада українського Чорного моря, так і ембарго на ввезення українського зерна до ЄС значно впливають на становище наших аграріїв, на конкурентоспроможність української аграрної продукції як у короткотривалій, так і у довготривалій перспективі.

Претензії європейських аграріїв полягають у тому, що українське дешеве зерно знизило ціни на збіжжя всередині країн, фермерам у ЄС стало складно тримати ціни та прибуток знизився. Здешевлення аграрної продукції не є вигідним українським аграрним компаніям, хоч і є певним ціновим фактором підвищення конкурентоспроможності, але європейський ринок поки що майже єдине місце, де Україна може активно продавати свій товар. Варто зазначити також, що ходить думка про спонсорування польських аграріїв з боку країни-агресора [1].

Станом на середину листопада 2023 р. ситуація між Польщею та Україною загострилася ще більше. Польські перевізники заблокували кордон та майже не пропускали товари. Вимогами польської сторони стали запровадження комерційних дозволів для українських компаній на перевезення вантажів, за винятком гуманітарної допомоги та поставок для українських військових, призупинення дії ліцензій для компаній, які були створені після початку війни в Україні, та проведення їх перевірок.

Також час від часу словацькі та угорські колеги приєднувалися до такого протесту, і попри обіцянки Єврокомісії покарати Польщу за бездіяльність у вирішенні нагальної проблеми на кордонах, можна констатувати, що цей

випадок ще більш яскраво показує, що необхідно дуже активно включати у процес знаходження прийнятних рішень відповідні дипломатичні зусилля, що питання українського зерна є наріжним каменем та потребує привертання окремої уваги.

Наслідками блокування поставок зерна у середньостроковій перспективі можна назвати:

- 1) збільшення експорту із країни-агресора та бажання витіснення нею України зі світового сільськогосподарського ринку;
- 2) зниження економічної ділової активності України, поглиблення економічної та фінансової кризи на теренах нашої держави;
- 3) послаблення позицій України на фронті та на дипломатичній арені;
- 4) зниження можливості в Україні досягти своїх геополітичних та гео економічних цілей – вступ у ЄС та вихід на рівень ВВП рівня 2021 р. [2].

Можна стверджувати, що основоположні тенденції розвитку української аграрної галузі утворені негативними для індустрії ринковими умовами, у яких Україна вимушено перебуває з початку повномасштабного вторгнення країни-агресора. Зростання собівартості посівів та вирощування культур, зміна привабливості у виробництві одних культур іншими, ціновий фактор та логістичні проблеми є наслідками ведення проти України військових дій та, головним чином, геополітичної та гео економічної агресії з боку Польщі та інших країн Східної Європи.

Досліджуючи ключові тенденції сьогодення на світовому ринку сільськогосподарської продукції та на українському ринку відповідно, варто зазначити, що вирішення питання дипломатичним шляхом допоможе Україні не збитися зі шляху євроінтеграції та у середньостроковій перспективі дасть можливість повернутися до рівня експорту аграрної продукції 2021 р.

Список використаних джерел:

1. Радіо Свобода. Наслідки заборони ЄС на експорт чотирьох видів продукції. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-minahropolityka-zaborona-eksport-naslidky/32402186.html>.
2. Суспільне Новини. Чому виник конфлікт між Польщею та Україною. URL: <https://suspilne.media/576905-toj-hto-tone-viklik-posla-embargo-comu-vinik-konflikt-miz-polseu-ta-ukrainou/>.